

D E C I Z I E

8 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Adunarea Populară a Găgăuziei,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei cu privire la anularea în parte a actului administrativ normativ,

împotriva încheierii din 5 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admisă cererea cu privire la suspendarea efectelor juridice a actului administrativ normativ până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pe cauza respectivă,

c o n s t a t ă:

La data de 4 mai 2022, Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus prin prisma art. 191 alin. (2) din Codul administrativ în Curtea de Apel Comrat acțiune de control normativ împotriva Adunării Populare a Găgăuziei cu privire la anularea în parte a hotărârii nr. 42-III/VII din 29 aprilie 2022 a Adunării Populare a Găgăuziei privind aprobarea Regulamentului referitor la organizarea și desfășurarea acțiunii „Panglica Sfântului Gheorghe (de Gardă)” pe teritoriul UTA Găgăuzia, concomitent solicitând și suspendarea executării actului administrativ normativ în partea enunțată.

Prin încheierea din 5 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admisă cererea Oficiului Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat cu privire la suspendarea efectelor juridice a actului administrativ normativ până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești pe cauza respectivă. A fost suspendată acțiunea hotărârii nr. 42-III/VII din 29 aprilie 2022 a Adunării Populare a Găgăuziei privind aprobarea Regulamentului referitor la organizarea și desfășurarea acțiunii „Panglica Sfântului Gheorghe (de Gardă)” pe teritoriul UTA Găgăuzia, în partea aplicării pe teritoriul Găgăuziei a punctelor 2 și 4 din secțiunea IV – Conținutul și formele de desfășurare a acțiunii.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea actului judecătoresc enunțat, la data de 6 mai 2022 Adunarea Populară a Găgăuziei a depus recurs, iar la data de 10 mai 2022 a prezentat recurs concretizat.

Din considerentul că recursul a fost redectat într-o altă limbă decât limba de stat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 25 mai 2022 i-a acordat recurentei Adunarea Populară a Găgăuziei termen până la data de 6 iunie 2022 pentru înlăturarea neajunsului și anume, de a prezenta traducerea cererii de recurs în limba de stat.

La data de 3 iunie 2022, șeful interimar al departamentului juridic al Adunării Populare a Găgăuziei a prezentat instanței de judecată cererea de recurs nesemnată și tradusă neoficial în limba de stat.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Adunarea Populară a Găgăuziei, urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Totodată, conform art. 235 în coroborare cu art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Iar, potrivit art. 236 alin. (2) lit. f) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234, alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată – la caz, Curtea Supremă de Justiție.

La caz, completul constată că Adunarea Populară a Găgăuziei a depus recursul din 6 mai 2022 și din 10 mai 2022 într-o altă limbă decât cea oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestora în limba de stat, motiv pentru care completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ prin încheierea din 25 mai 2022 i-a acordat recurentei Adunarea Populară a Găgăuziei termen până la data de 6 iunie 2022 pentru înlăturarea neajunsului și anume, de a prezenta traducerea cererii de recurs în limba de stat.

Concomitent, din materialele cauzei, instanța de recurs reține că copia încheierii din 25 mai 2022, prin care în mod legal s-a acordat termen recurentului pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție a cererii de recurs tradusă în limba de stat, a fost comunicată Adunării Populare a Găgăuziei prin mijloace electornice în data de 26 mai 2022, inclusiv a fost adusă la cunoștință și prin poștă

cu scrisoare recomandată în data de 30 mai 2022, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexate la dosar.

În aceste condiții, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție iterează că în cazul când cererea de recurs este redactată într-o altă limbă decât limba de stat, justițiabilului i se va indica acest neajuns și i se va acorda un termen pentru înlăturarea acestuia. Dacă cererea de recurs se va perfecta în limba de stat **sau va fi însoțită de o traducere oficială a textului acesteia, atunci se va considera depusă la data inițială.**

Cu toate acestea, în speță, șeful interimar al departamentului juridic al Adunării Populare a Găgăuziei a prezentat instanței de judecată la data de 3 iunie 2022 după cum a fost specificat în însăși scrisoarea de expediere a recursului, **cererea de recurs nesemnată și tradusă neoficial în limba de stat**, ceea ce denotă că recurenta Adunarea Populară a Găgăuziei nu s-a conformat indicației instanței de recurs expuse în încheierea din 25 mai 2022, prin care în mod legal, recurentului i-a fost acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor, circumstanță ce atrage consecințele dispozițiilor art. 243 alin. (1) lit. a) coroborat cu art. 241 alin. (3), 236 alin. (2) lit. f), art. 233 alin. (2) și art. 26 din Codul administrativ.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupă de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanților la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Mai mult ca atât, Adunarea Populară a Găgăuziei, deși a inițiat o procedură în justiție și fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, nu a întreprins măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor și nu s-a conformat indicației instanței de recurs expuse în încheierea din 25 mai 2022.

La aspectul dat este relevant că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua nona* unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurente, cât și a intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litigianților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Or, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem* necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii. Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de recurs se datorează în exclusivitate comportamentului indiferent al recurente, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că recurenta nu s-a conformat indicației instanței de recurs expuse în încheierea din 25 mai 2022, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție conchide că cererea de recurs urmează a fi declarată ca inadmisibilă, sub aspectele sus-enunțate.

În conformitate cu art. 230, 243 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se declară inadmisibil recursul depus de Adunarea Populară a Găgăuziei împotriva încheierii din 5 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de Oficiul Teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei cu privire la anularea în parte a actului administrativ normativ.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron